

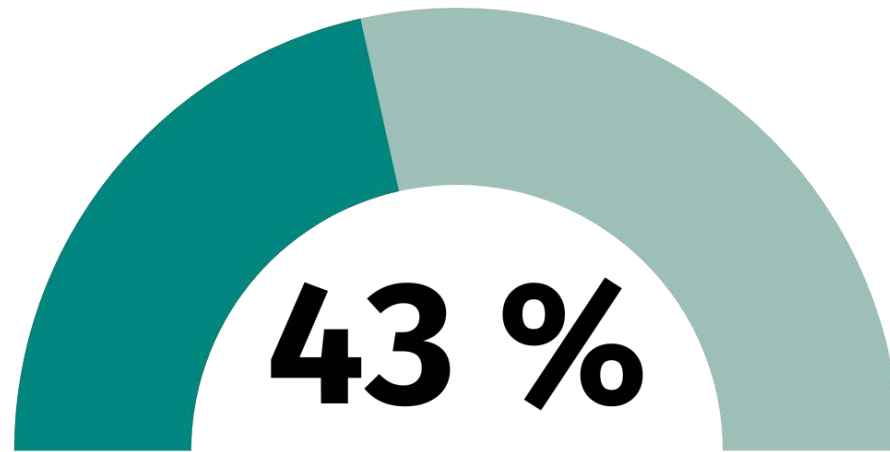
Vapaaehtoistoimintaan osallistuminen Suomessa 2024

Eduskunnan auditorio 7.5.2024

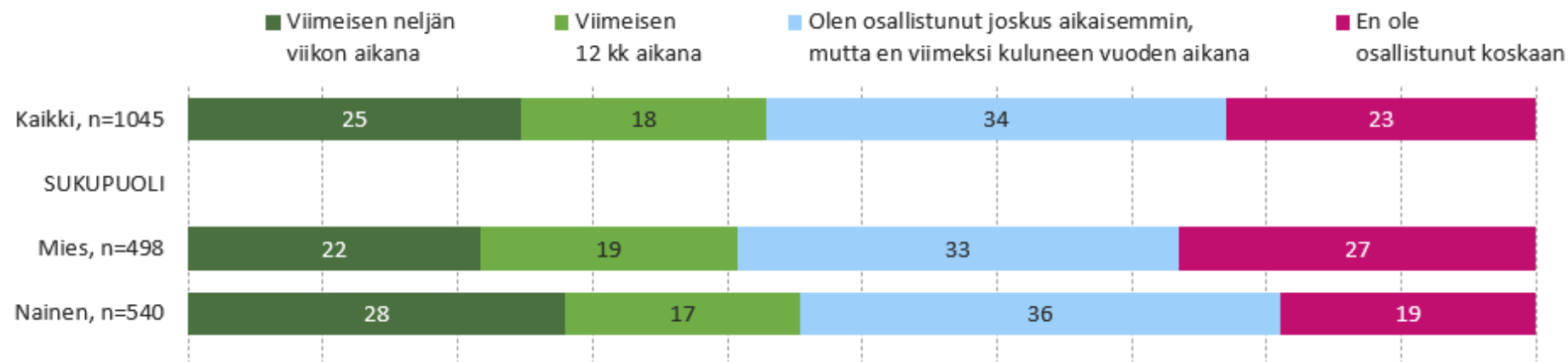

KIRKKOHALLITUS⁺
KYRKOSTYRELSEN

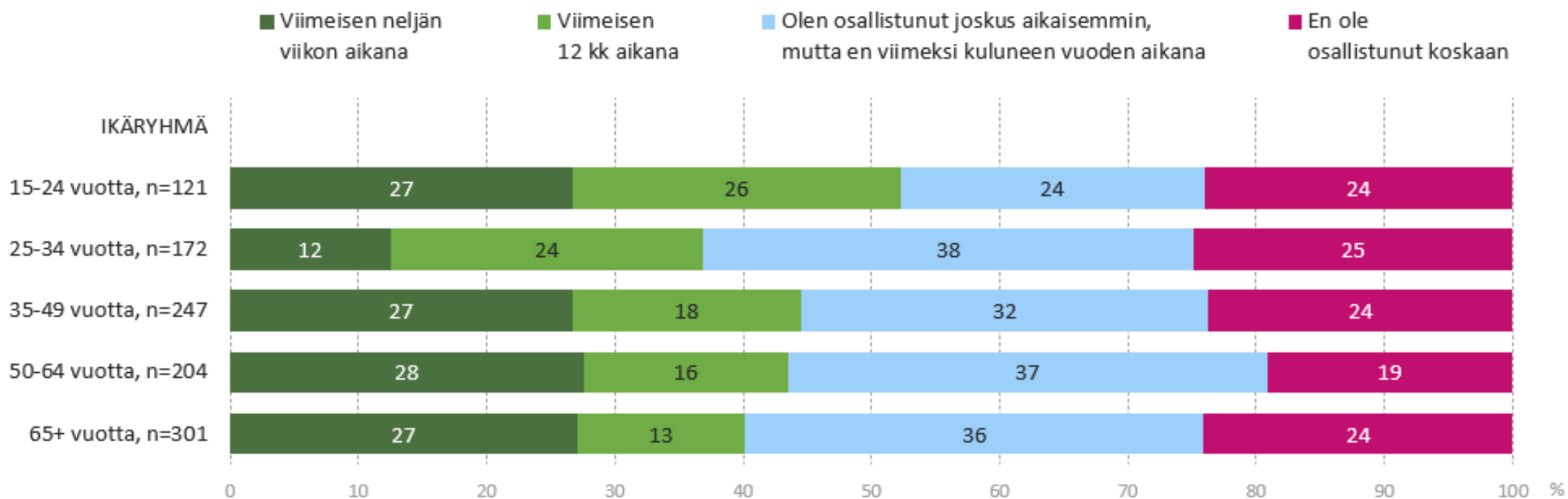
43% suomalaisista on osallistunut vapaaehtoistoimintaan viimeksi kuluneen vuoden aikana

Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan

Kaikenikäiset osallistuvat vapaaehtoistoimintaan

Toimintaan sitoudutaan ajallisesti

Viimeisen 4 viikon aikana vapaaehtoistoimintaan osallistuneet ovat tehneet sitä keskimäärin 17,2 tuntia kuukaudessa.

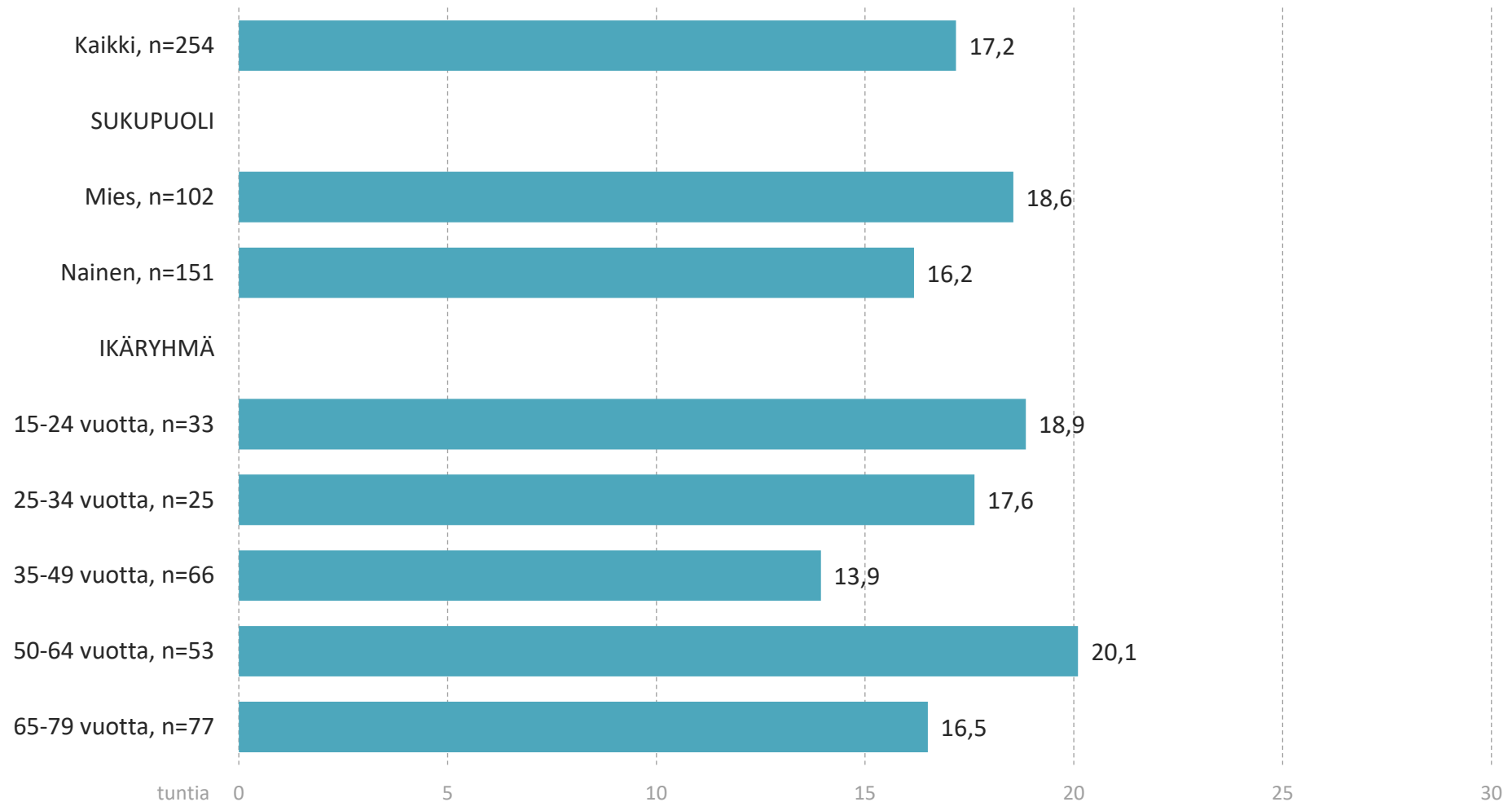
Jos toiminta jakautuisi tasaisesti kuukauden kaikille viikoille, olisi se 4 tuntia 18 minuuttia viikossa.

Jos toiminta jakautuisi tasaisesti viikon kaikille päiville, olisi se 37 minuuttia päivässä.

17,2 tuntia / kk
4 h 18 min / vko
37 min / pv

Kuinka monta tuntia olet tehnyt vapaaehtoistyötä seuraavilla luetelluista toimialoista edeltävän neljän (4) viikon aikana? 1/4

TOP 5

Vapaaehtoistoiminnan toimialat ja tehtävät

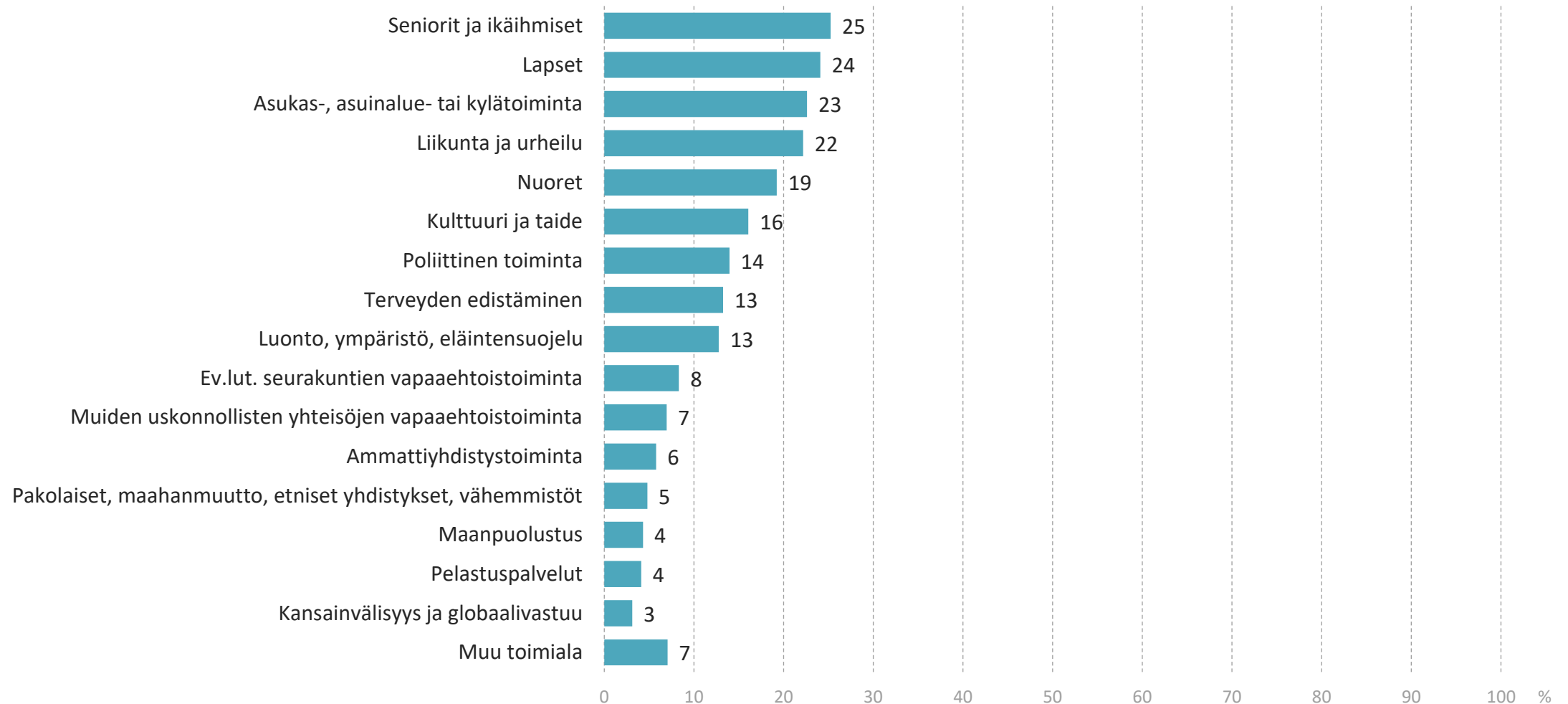
Toimialat TOP 5

- Seniorit ja ikäihmiset
- Lapset
- Asukas-, asuinalue tai kylätoiminta
- Liikunta ja urheilu
- Nuoret

Tehtävät TOP 5

- Auttaminen
- Talkootyö
- Hallinto- ja luottamustehtävät
- Tapahtumajärjestely- ja toimitsijatehtävät
- Varainhankinta

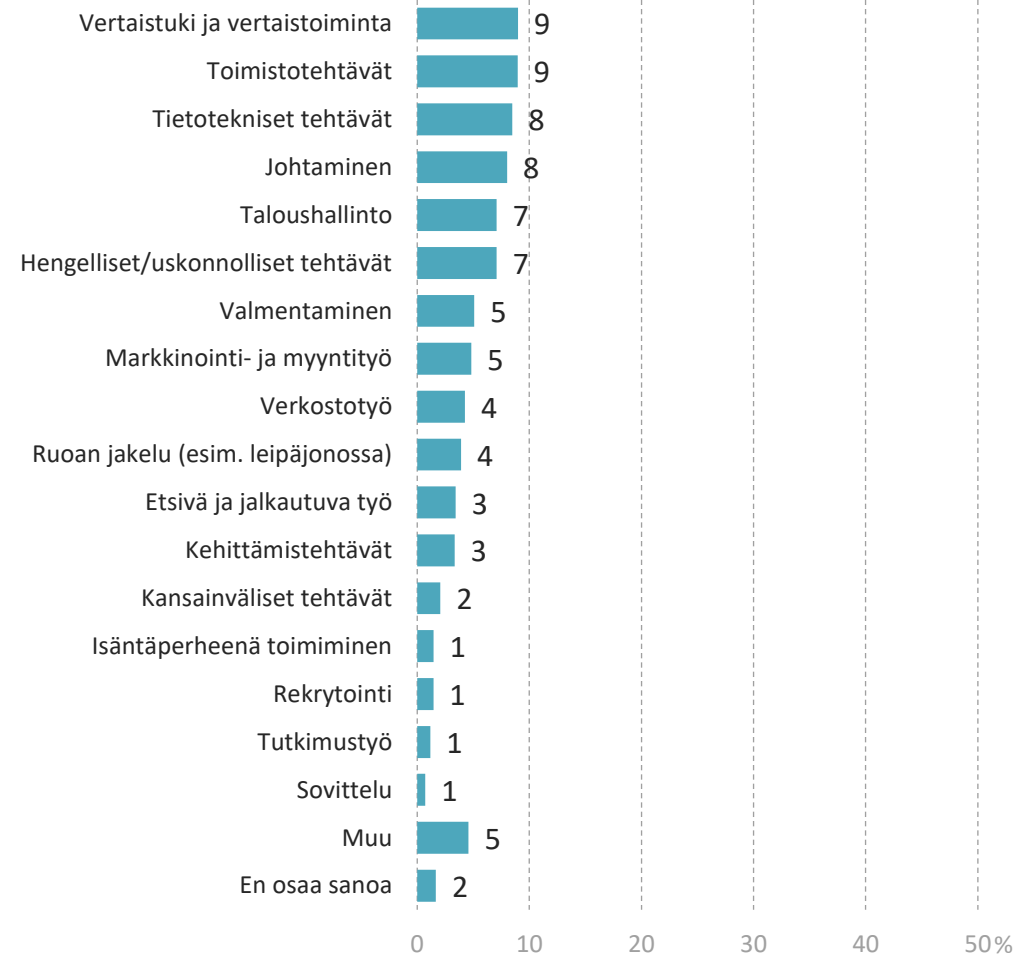
Millä näistä toimialoista olet tehnyt vapaaehtoistehtäviä viimeksi kuluneen vuoden aikana?

Vapaaehtoistyötä viimeisen 4 viikon / 12 kuukauden aikana tehneet, n=433

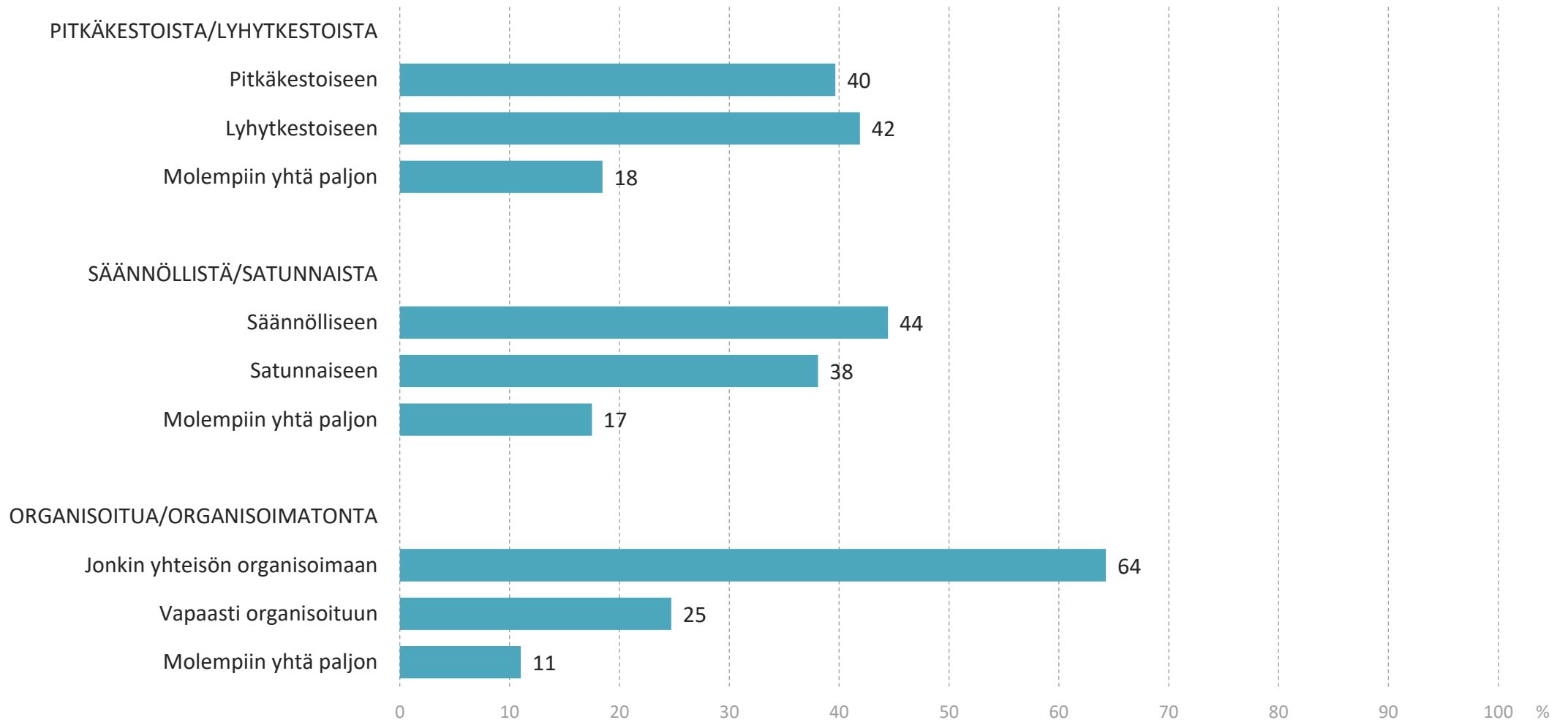
28.3.2024

Millaisia vapaaehtoistehtäviä olet tehnyt edeltävän vuoden aikana?

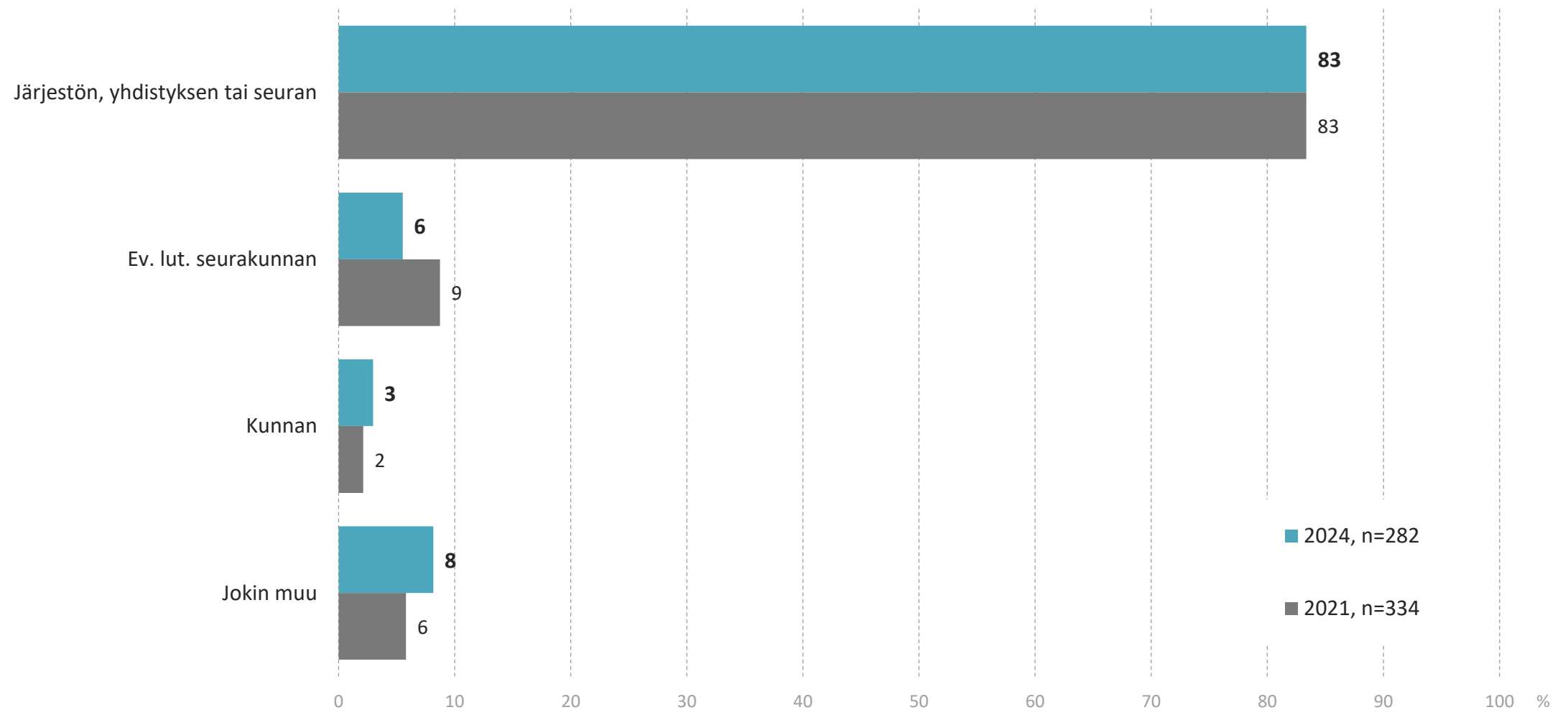

Järjestöt, yhdistykset ja seurat nähdään tärkeimpinä vapaaehtoistoiminnan järjestäjinä.

Millaiseen vapaaehtoistoimintaan olet ensisijaisesti osallistunut?

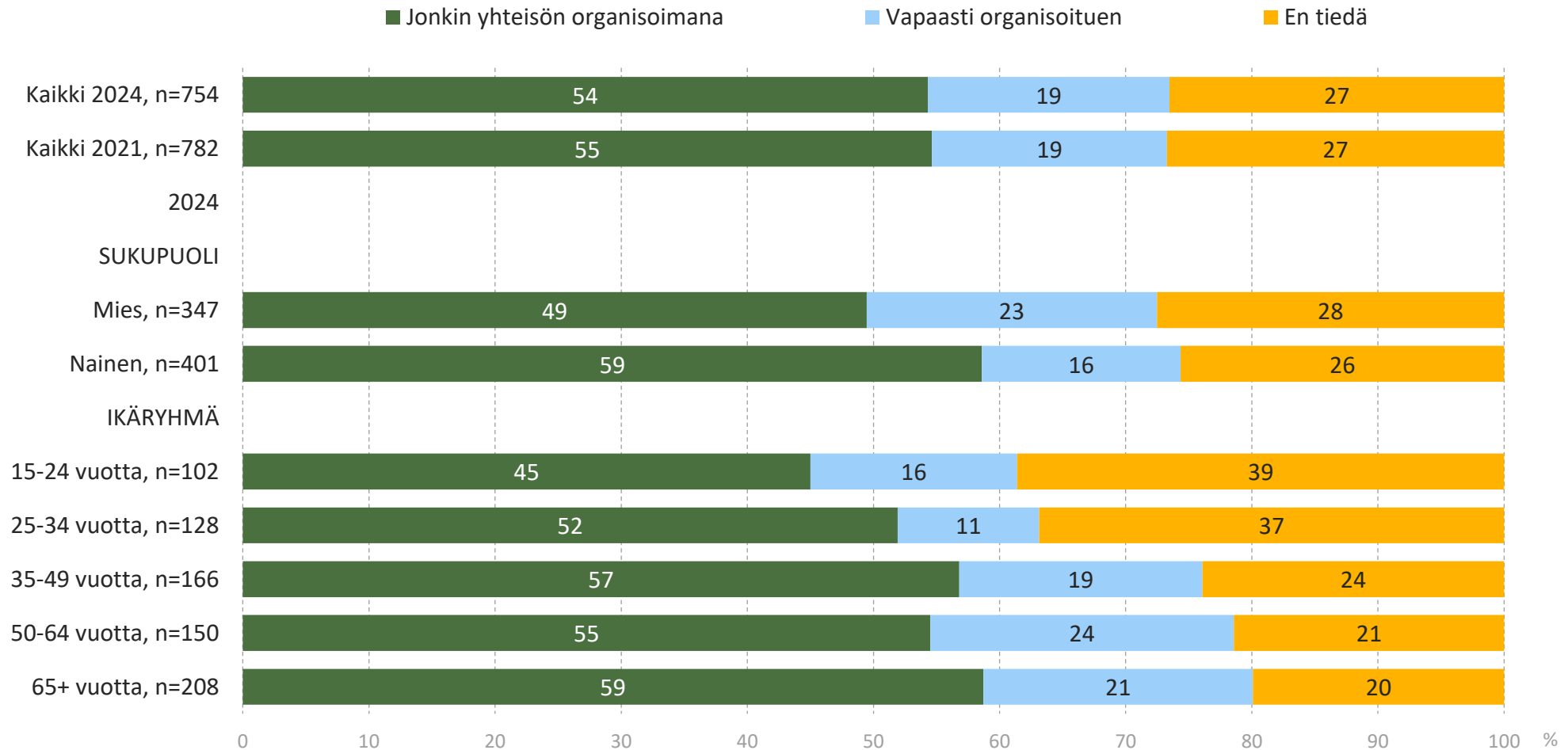
Minkä yhteisön organisoimaa vapaaehtoistyötä on tehnyt? 2021-2024

n=tehnyt jonkin yhteisön organisoimaa vapaaehtoistyötä viimeisen 4 viikon / 12 kuukauden aikana

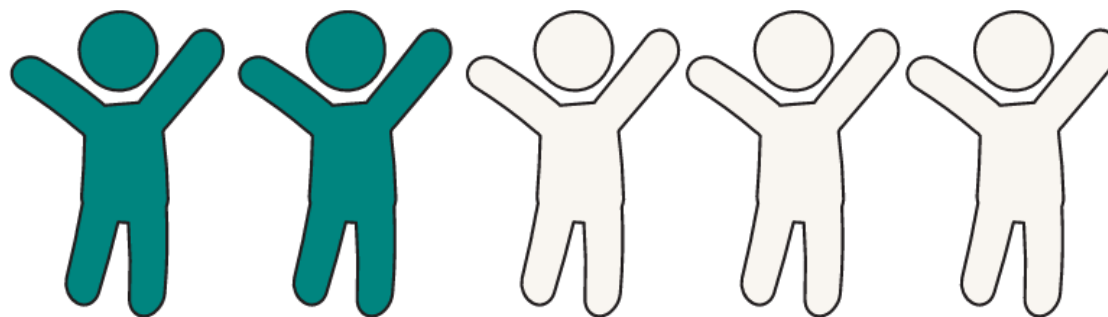
28.3.2024

Minkä tahon kautta osallistut vapaaehtoistoimintaan 3 vuoden päästä?

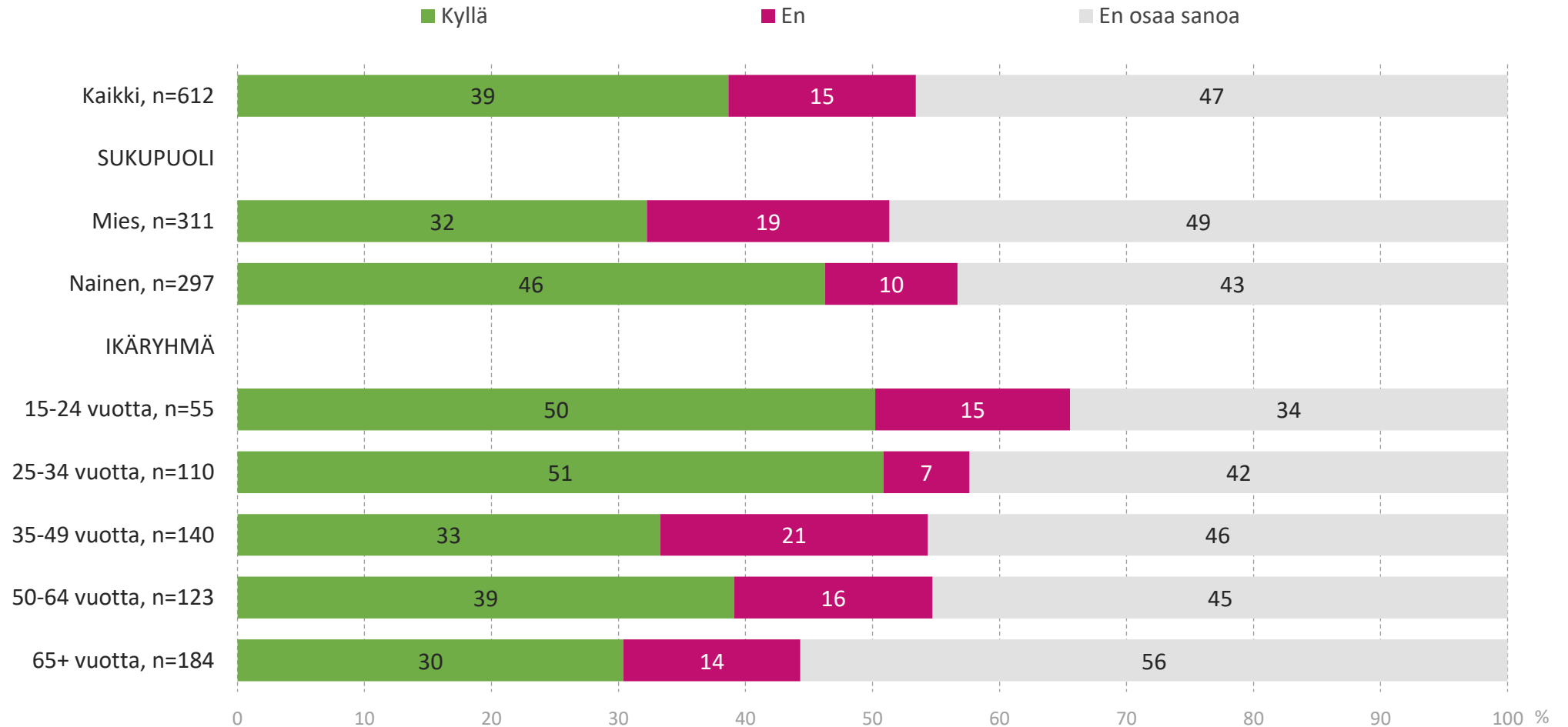

Kaksi viidestä haluaisi osallistua vapaaehtoistoimintaan, jos pyydettäisiin mukaan.

Lähes puolet on epävarmoja halukkuudestaan osallistua.

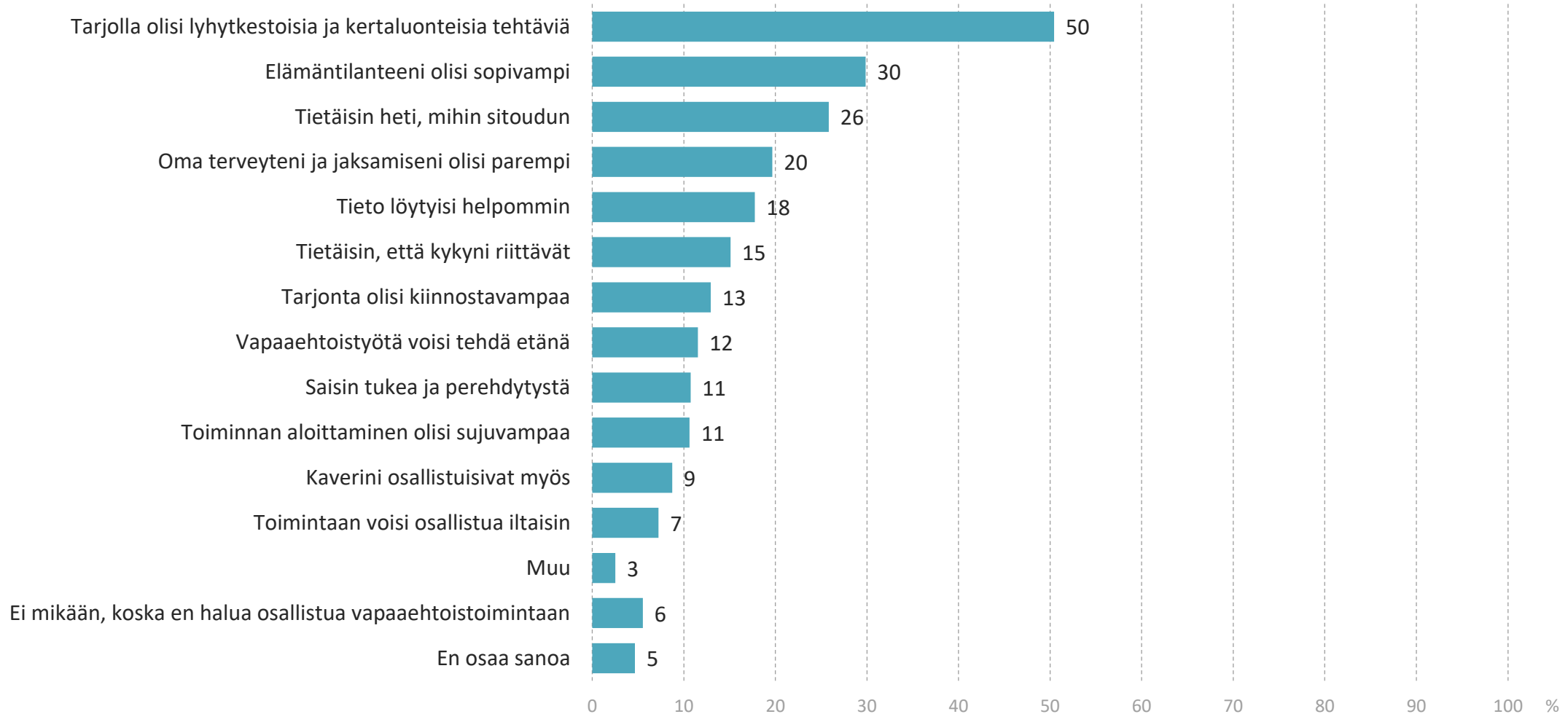
Haluaisitko osallistua vapaaehtoistoimintaan, jos pyydettäisiin mukaan?

n=tehnyt vapaaehtoistyötä yli 12 kuukautta aiemmin tai ei lainkaan

28.3.2024

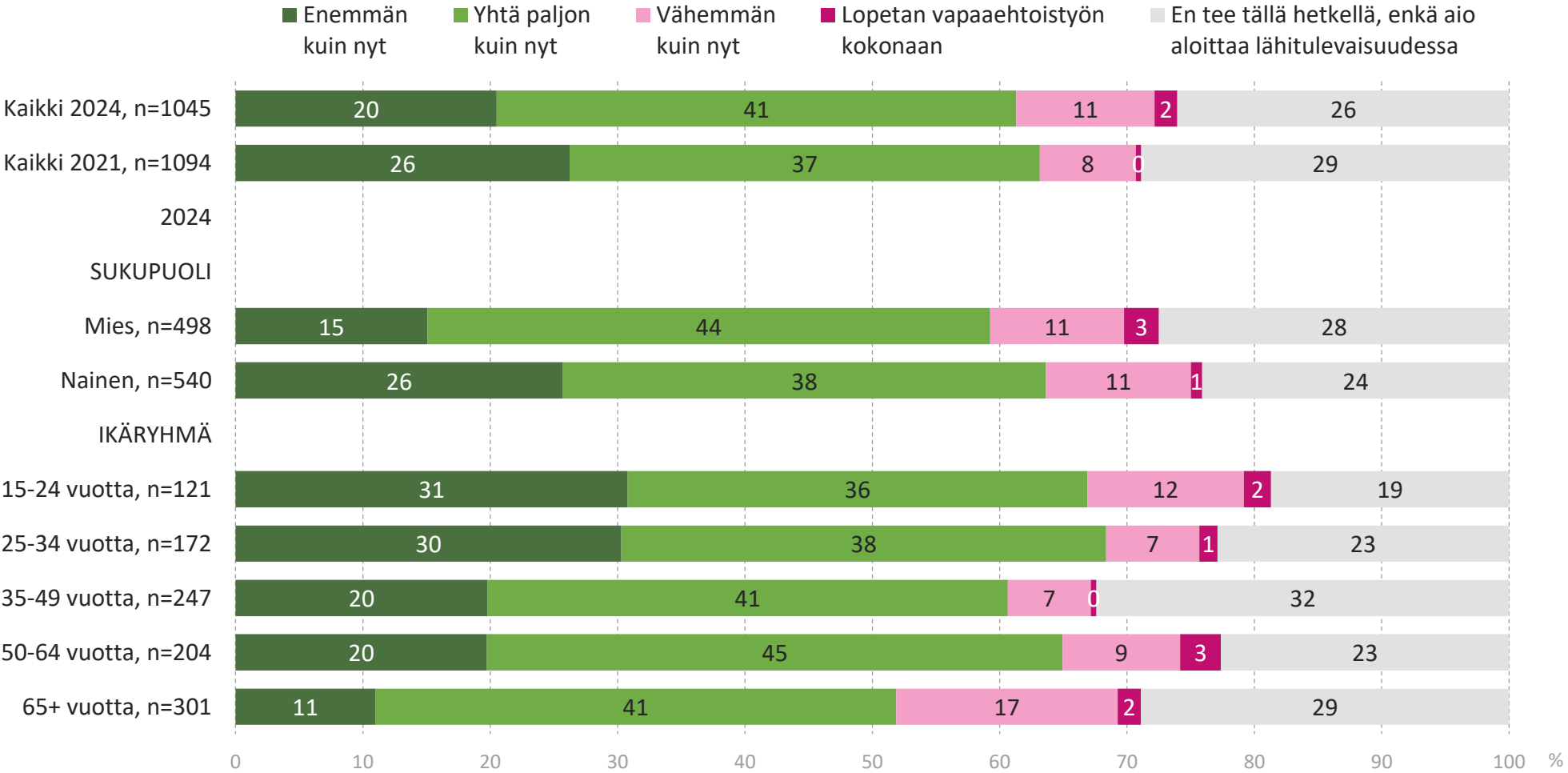
Mikä helpottaisi osallistumistasi vapaaehtoistoimintaan?

Tehnyt vapaaehtoistyötä yli 12 kuukautta aiemmin tai ei lainkaan, n=612

28.3.2024

Minkä verran aiot osallistua vapaaehtoistoimintaan lähitulevaisuudessa (3 vuoden päästä)?

n=kaikki vastaajat

Suomi ilman vapaaehtoistoimintaa?

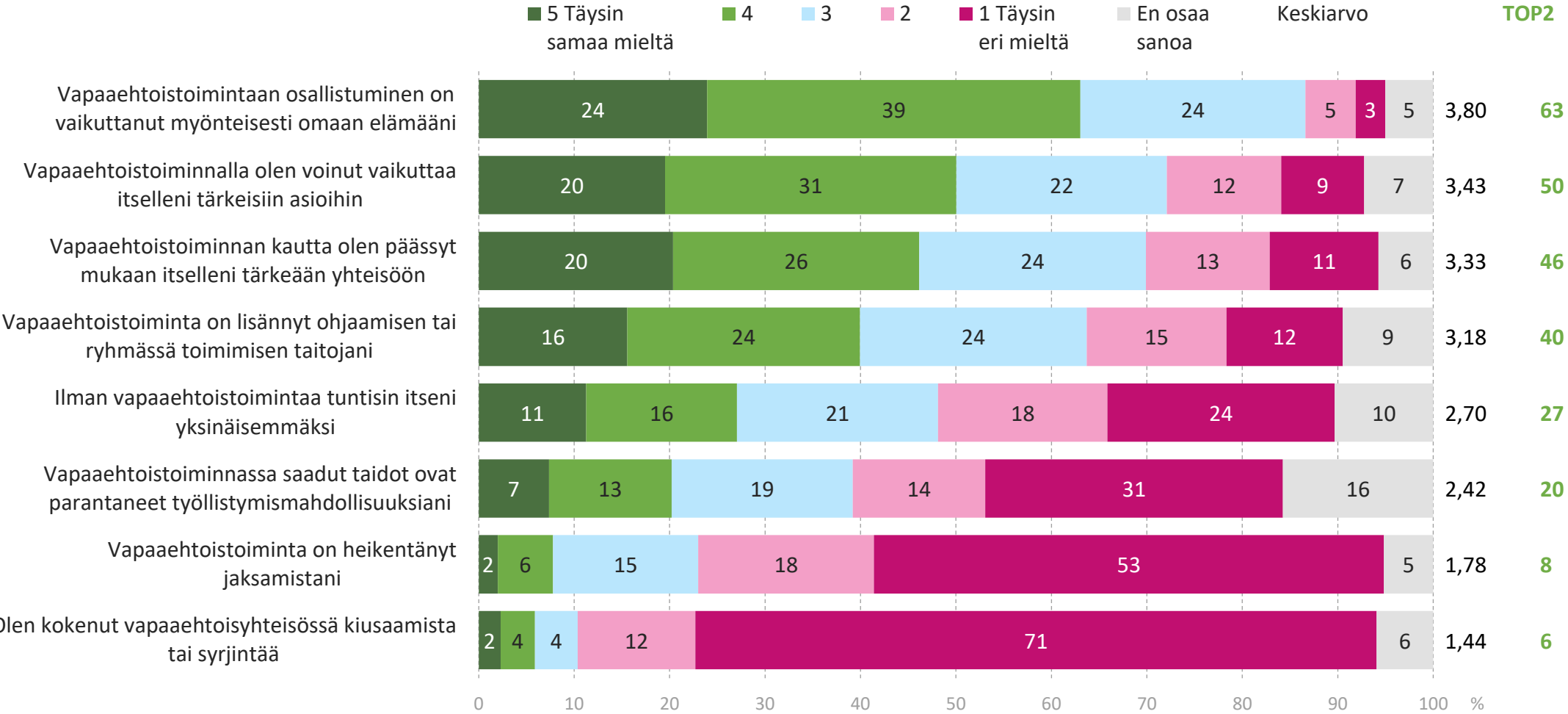
Poimintoja avoimista vastauksista kysymykseen, miksi vapaaehtoistoiminta on mielestäsi tärkeää

- Ilman sitä **ei olisi paljoa mitään**. Kaikkea ei voi kaupallistaa tai jättää virkamiesten hoitoon. Sisältö ja merkityksellisyys ovat elämän suola.
- Ilman sitä esimerkiksi **lasten liikunta käytännössä loppuisi**.
- Ilman sitä **maailma olisi huomattavasti ikävämpi paikka asua**.
- Ilman sitä **moni asia olisi liian kallis toteuttaa**.
- Ilman sitä **moni jäisi ilman apua tai seuraa**.
- Ilman sitä **yhteiskunta ei toimi ja maailma on entistäkin kovempi paikka elää**.
- Ilman vapaaehtoisia "omaishoitajia" **vanhusten kotihoito sakkaisi vielä pahemmin**.
- Ilman vapaaehtoistoimintaa **jäisi moni ihmisten hyvinvointia edistävä työ tekemättä**.
- Ilman vapaaehtoistoimintaa **monet tehtävät seuroissa, yhdistyksissä ja seurakunnissa jäisivät tekemättä**. Vapaaehtoistoiminta luo lapsille ja nuorille mahdollisuuksia toimia, harrastaa ja olla osallisena. Vapaaehtoistyöntekijälle toiminta tuo iloa, osallisuutta, mahdollisuutta vaikuttaa, auttaa, verkostoitua.
- Ilman vapaaehtoistoimintaa **olisi moni ihminen yksinäisempi ja yksin esimerkiksi omien murheiden kanssa**.

Erityisteemoina

Vapaaehtoistoiminnan koetut hyödyt
Nuorten osallistuminen

Mielipiteet väittämistä

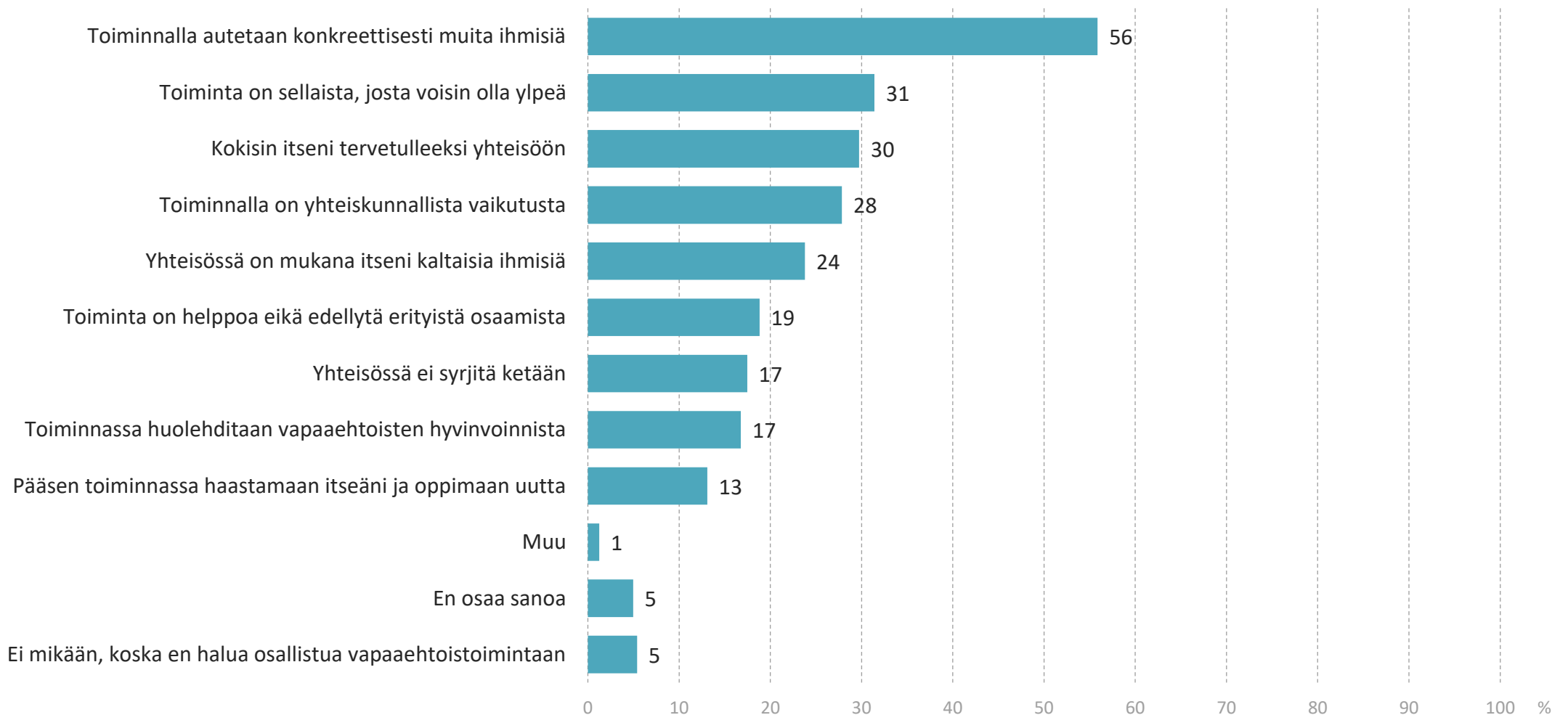
Kaikenlaisilla ihmisillä on mahdollisuus hyötyä vapaaehtoistoiminnasta

- Vertailimme kokemusta hyödyistä vastaajien taustan mukaan: mukana sukupuoli, ikä, koulutustausta, ammattiasema, asuinpaikka, kotitalouden koko ja kotitalouden tulotaso
- Joitain eroja eri ryhmien välillä oli, mutta ne eivät pääsääntöisesti olleet merkitseviä.
- Yksi huomattava ero oli, että nuoret ja opiskelijat (usein samoja vastaajia) ovat oppineet muita enemmän työelämässä hyödynnettäviä taitoja ja ryhmässä toimintaa tai ryhmän ohjausta.
- Haasteena onkin osallistumisen erojen tasaaminen.
 - Esim. Vain peruskoulun käyneistä vastaajista 39 % ei ole koskaan ollut toiminnassa, korkeakoulutetuista vain 20 %.

Toiminnan kesto ja intensiivisyys on yhteydessä koettuun hyötyyn

- Sekä pitkäkestoiseen että säännölliseen vapaaehtoistoimintaan osallistuneet vapaaehtoiset kokevat em. hyödyt merkittävästi suurempina kuin lyhytkestoiseen tai satunnaiseen osallistuvat. Esimerkki (keskiarvot asteikolla 1-5):
 - ”Vapaaehtoistoiminnalla olen voinut vaikuttaa itselleni tärkeisiin asioihin”: osallistunut pitkäkestoiseen toimintaan 4,0; lyhytkestoiseen 3,3; molempiin 4,1.
- Myös haitat (syrjintä, jaksamisen ongelmat) koetaan näissä ryhmissä vahvemmin, mutta niitä kokeneiden osuus on kaikissa ryhmissä pieni.
 - Ikävillä kokemuksilla on kuitenkin yhteys haluun lopettaa vapaaehtoistoiminta. Lopettamishaluiset vastaajat myös kokevat hyödyt vähäisinä.

Mitkä tekijät ovat sinulle merkityksellisiä, jos mietit millaisen yhteisön vapaaehtoistoimintaan haluaisit osallistua?

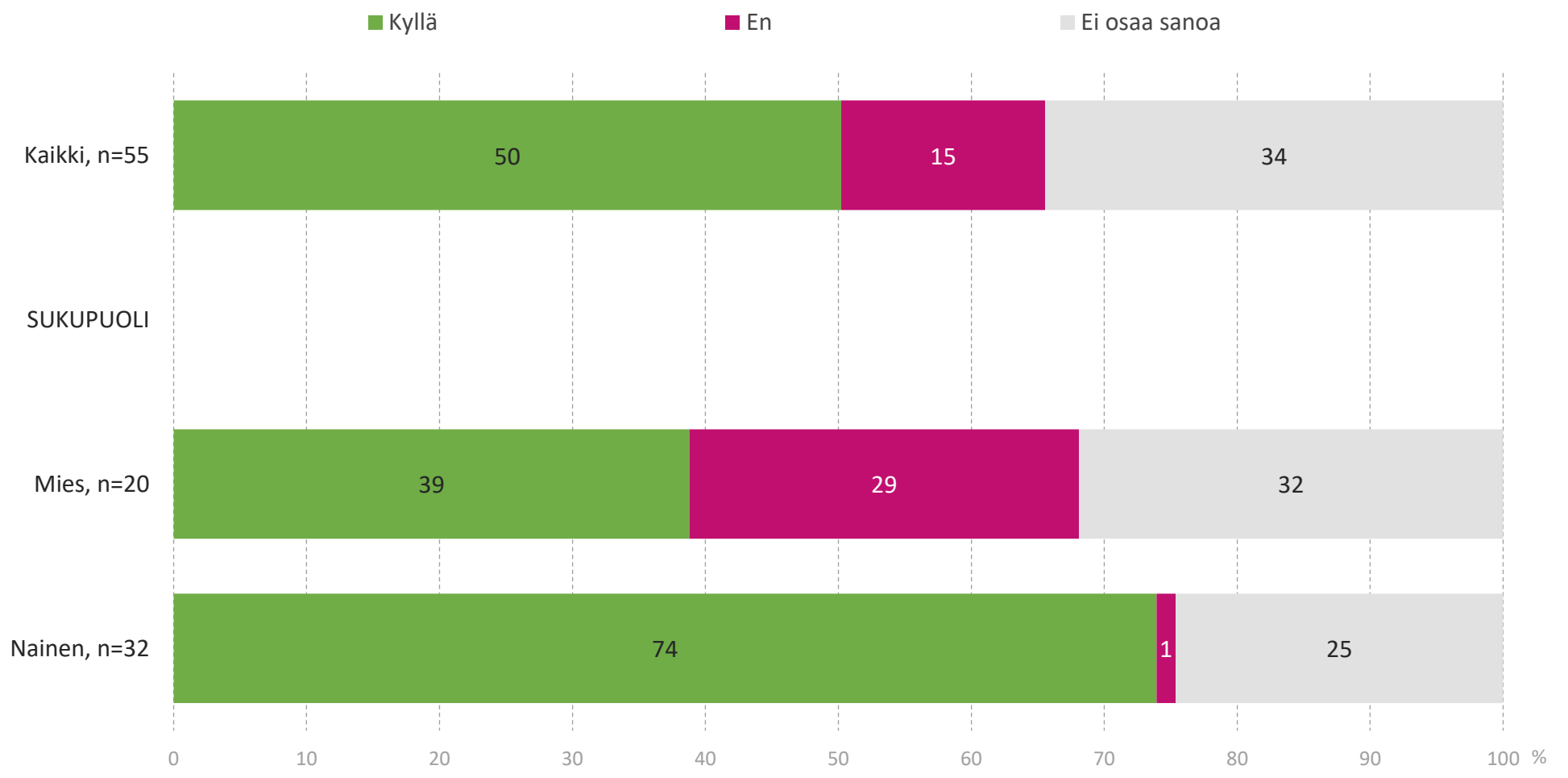
Hyöty myös motivoi toimintaan

- Tarkastelemme seuraavaksi, kuka on kiinnostunut olemaan toiminnassa, jolla autetaan muita tai jolla on yhteiskunnallista merkitystä.
- Erot keskimäärin pieniä, mutta koulutustausta vaikuttaa erityisesti haluun olla yhteiskunnallisesti merkittävässä toiminnassa.
 - Osuudet eri ryhmissä: kansa-/peruskoulu 21 % - korkea-aste 33 %
- Toiminnan hyödyllisyys vetää mukaan heitä, jotka aikovat osallistua aiempaa enemmän tai yhtä paljon kuin nyt. Yhteiskunnallinen merkitys motivoi heitä, jotka haluavat olla organisoidussa vapaaehtoistoiminnassa sekä nuoria.
- Avovastausten alustava tarkastelu osoittaa, että auttaminen ja yhteiskunnan voimavarojen säästäminen koetaan vapaaehtoistoiminnassa merkityksellisiksi asioiksi.

Nuorille on tärkeää olla hyödyksi ja saada oppia ja tukea

- Yllä jo esitettiin uusien taitojen oppimisen tärkeys nuorille.
- 15-24-vuotiaista vapaaehtoisista 37 % haluaa olla yhteisössä, jonka toiminnalla on yhteiskunnallista hyötyä ja 25-34-vuotiaista 43 %. Muissa ikäryhmissä osuus alle 24 %. Myös konkreettinen auttaminen kiinnostaa.
- Nuoria motivoi toiminta, jossa vapaaehtoisten jaksamisesta huolehditaan. 15-24-vuotiaat ovat pohtineet muita useammin toiminnan vähentämistä, jolla on kyselyn tuloksissa yhteys kokemukseen, että vapaaehtoistoiminta haittaa jaksamista.

Haluaisitko osallistua vapaaehtoistoimintaan, jos pyydettäisiin mukaan? 15-24 vuotiaat

n=15-24 vuotias ja tehnyt vapaaehtoistyötä yli 12 kuukautta aiemmin tai ei lainkaan

28.3.2024

”Se antaa ja siitä saa. Voimia. Iloa.”

”Vapaaehtoistoiminnassa pääsen vaikuttamaan konkreettisesti itseäni kiinnostaviin asioihin. Olen oppinut vapaaehtoisena paljon erilaisia taitoja ja tunnistanut omia vahvuuksiani. Olen myös joutunut välillä pois omalta mukavuusalueeltani, ja selvinnyt tehtävistä, joissa en olisi etukäteen uskonut pärjääväni. Vapaaehtoistoiminta on antanut minulle luottoa itseäni, sekä vahvistanut itsetuntoani ja minäkuvaani. Vapaaehtoistoiminnassa on mahdollisuus auttaa muita, mikä tuottaa merkityksellisyyttä elämäni.”